

Förbundet för Ekoparken

20.06.2006

Styrelsen

Byggnadsnämnden

171 86 Solna

Samrådsyttrande över detaljplaneförslag för kv. Alnäs m.m.,
Bergshamra

Sammanfattning av Förbundet för Ekoparkens yttrande

Förbundet konstaterar att förslaget inte är förenligt med Miljöbalkens bestämmelse om nationalstadsparken. Skälen är följande:

Förslaget innebär *intrång naturmiljön* på grund av borttagandet av den naturmiljö som består i den omfattande vegetation som finns på den nuvarande järnvägsbanken, och på grund av *skada på det historiska landskapets kulturmiljö* som borttagandet av större delen av järnvägsbanken innebär, vilken representerar en viktig del av områdets utveckling och historiska värden.

Förbundet för Ekoparken anser, i motsats till Solna stad, att en miljökonsekvensbeskrivning bör göras för en detaljplan i nationalstadsparken för att belysa följderna för och påverkan på värdena i parken. Miljökonsekvensbeskrivningen bör föregås av en miljöbedömning enligt Miljöbalkens föreskrifter.

Förbundet för Ekoparken anser i övrigt att även den nu föreslagna bebyggelsestrukturen är främmande för området och landskapet vid Stocksundet. En bearbetning med syfte att minska gyttigheten bör göras. Banvallen bör bevaras i sin helhet vilket innebär att antalet hus bör begränsas till tre, men de bör ges olika utformning för att undvika karaktären av gruppbebyggelse.

Yttrande:

Intrång i naturmiljön består i det omfattande borttagandet av befintlig vegetation på banvallens sluttningar och genom den föreslagna täta bebyggelsen vars genomförande omöjliggör att hänsyn tas till befintlig vegetation i den gamla trädgården. Den befintliga vegetationen är värdefull för landskapet, artförekomsten och spridningsfunktionen. Samrådsmaterialet redovisar på ett mycket bristfälligt sätt konsekvenserna för dessa egenskaper. En seriös inventering och värdering av den befintliga vegetationen måste göras innan ett planförslag upprättas och går vidare. Rödlistade arter måste inventeras. Spridningsfunktionen längs Edsvikens naturområden måste studeras och analyseras och förslag till förbättringar tas fram.

Skada på det historiska landskapets kulturmiljö består i dels borttagandet av banvallen, dels i den artfrämmande husgrupperingen.

Den föreslagna behandlingen av banvallen är en halvmesyra. Ett partiellt borttagande som planen föreslår är ur kulturhistorisk synpunkt ointressant. Banvallen är tillsammans med andra delar av Roslagsbanans anläggningar viktiga representanter för samhällets utveckling. Hit hör banvallar i sig men också murfundament, viadukter m. m. Stor risk finns att många minnesmärken nu försvinner genom alltför forcerad planläggning. En inventering och värdering av Roslagsbanans anläggningar i sin helhet borde ha gjorts innan kommunerna påbörjade detaljplanläggningar.

Det sägs i samrådsmaterialet att vallen innehåller metaller enligt "en översiktlig studie". Påståendet verkar löst grundat och något material för att styrka detta redovisas inte. Fördjupade studier måste absolut göras innan detaljplanarbetet går vidare. Typ av ämnen, halter och exakta lokaliseringar måste framgå. Resultatet måste redovisas offentligt och en opartisk seriös utvärdering av hälsoriskerna måste göras. Om området, som förslaget visar, ska användas för nya bostadshus måste sannolikt reningsåtgärderna vara mer omfattande än om området ska bevaras som naturområde. Det kan också finnas lokala variationer i förekomsten av ämnen mellan själva spårområdet på vallens krön och sluttningarna. Institutet för miljömedicin, IMM, bör anlitas för att göra riskbedömningarna.

Övrigt.

Även i detta förslag avviker bebyggelsen alltför mycket från områdets bebyggelsekaraktär. Effekten av förslaget blir gyttrighet. Nya byggnader bör ligga mer fritt, må vara på relativt små tomter, som kan ses i andra delar av Stocksundstorp. Förbundet för Ekoparken ansåg i sitt förra yttrande att tre hus bör kunna uppföras inom fastigheten utan att känslan av gyttrighet uppstår och med förutsättningen att banvallen sparas. Denna uppfattning gäller än. Husen kan vara en- eller tvåfamiljshus men får i volym inte överstiga vad som finns i grannskapet. Form och arkitektur kan med fördel variera men materialet hållas till trä som de angränsande husen i kvarteret.

En miljökonsekvensbeskrivning bör upprättas för att belysa följderna för de värden som representeras av nationalstadsparken. Detta bör gälla generellt för detaljplaner inom parken och i dess buffertzoner och bör tillämpas inom Solna i likhet med rådande praxis i Stockholm. Miljökonsekvensbeskrivningen bör föregås av en miljöbedömning i enlighet med föreskrifterna i Miljöbalken. I miljöbedömningen klarläggs behovet av en miljökonsekvensbeskrivning och belyses behovet av alternativa lösningar.

Tillfart till husen bör ske på nuvarande tomtmark, i synnerhet om banvallen bevaras. Banvallen bör redovisas i planen som naturmark (allmän platsmark). Här blir en bilfri gångväg fram till en utsiktsplats över Stocksundet ett trevligt och välkomnande inslag. Förbundet anser också, i likhet med planförslaget, att en strandstig i kv. Alnäs bör undvikas men att kontakt med stranden österut till Resedavägen måste ordnas och att en gångväg från Alnäsvägen inom fastigheten 3 bör tillskapas. Skyddsanordningar vid byggnadsskedet för vegetation som avses sparas på vallen och på blivande tomter bör föreskrivas i planen. Sjöbodan är ett trevligt

och historiskt inslag men kan utformas med viss variation. På östra sidan av vallen kan det räcka med en ny sjöbod utöver den befintliga kulturhistoriskt värdefulla boden. Användning av sjöbodarna verkar onödigt att reglera i detalj i planen. Det kan röra sig om ateljéer, små bostäder, badhus, förråd för båtmaterial, bastu, lusthuspaviljong osv.

Richard Murray

Ordförande för styrelsen för Förbundet för Ekoparken

Utlagd 2006-06-
22